

A VISTA D'OCELL

- Bon dia, oreneta, on vas tan atrafegada? -va preguntar el garrofer a l'ocell.
- És que necessito fang per construir un niu; el faré sota la teulada d'una casa del poble d'aquí al costat.
- I com es diu aquest poble?
- No ho sé, però si t'explico com és potser en podràs endevinar el nom.
- D'acord, m'agrada jugar a les endevinalles; som-hi!
- El poble d'on vinc toca el mar i puja fins a la muntanya; primer comença planer, molt planer, puja una mica on viu la gent i després encara més fins a uns cims plens de margallons, pins i ginesta. També hi ha matolls de fulles dures i punxegudes que fan glans; de lluny no ho sembla pas que punxin tant.
- És que de lluny tot sembla més fàcil. I què més hi ha en aquest poble?
- Arreu hi ha molts arbres com tu. També hi ha les runes d'un castell fet amb pedra vermellosa. Una olivera em va explicar que per allí hi varen passar comtes, cavallers i fins i tot un poeta. També diuen que servia per vigilar. De vegades venien pirates.
- Pirates?
- Sí, pirates! Tinc un amic talp que l'altre dia, en fer un forat en un camp de pastanagues, va ensopegar una moneda molt antiga i un amic seu va trobar les restes d'un vaixell soterrat. Em va fer gràcia perquè mentre m'ho deia jo vaig mirar cap al cel i vaig veure-hi línies primes i blanques dibuixades pels avions.
- I quina gràcia té això?
- Doncs que vaig pensar que sota les potes tenia mitjans de transport molt i molt antics i que sobre el cap d'altres molt i molt moderns.
- Sí, té gràcia. I a banda de les pastanagues, què més hi ha?
- La terra és del color de la sorra i com que és molt suau hi planten espàrrecs. Ah, i també hi ha tomàquets, carbasses, cebes, cols, enciams...
- I la gent?
- Oh, estan tots tocats de l'ala. L'altre dia, va anar un munt de gent a la rambla i mentre uns anaven disfressats de mussol, de llangardaix gegant i de tot d'animals terribles que treien foc pels queixals, d'altres s'apallissaven de valent amb bastons. Sort que no tenien gaire punteria i ningú no va prendre mal amb les garrotades.
- Hahaha! Em fas riure, oreneta. El que tu vas veure va ser la gent de festa major fent un correfoc i un ball de bastons. A veure, pensem: mar, plana, muntanya, margallons, garrofers, castell rogenc, espàrrecs i de ben segur que vas veure a la rambla en Brumot, l'Anguila, en Mussolet i la Cuca. Ja ho tinc! Oreneta, tu vens de Gavà!

Al carrer del Remolar, ben al costat de l'avinguda de Gavà, hi viu la Marta, una nena de 8 anys amb una imaginació que traspasa mars i muntanyes. A la Marta, li apassiona sortir els caps de setmana amb el seu pare i mare cap a la visita de l'obra romànica de la Ermita Mare de Déu de Brugués. Entre el misteri d'aquesta Ermita, la Marta es deixa seduir per la fantasia... i a les nits ja a casa seva viatja sola en direcció al infinit.

L'art de contar contes en el profund silenci. Estimant cada lletra... cada respiració.

La Lluna... suspesa en l'aire murmura la seva història a l'oïda de la nena del vestit blanc amb sabates de ballarina que es seu cada nit a la seva falda. El germà de la Lluna no pot seure cap nen a la falda arran de la seva intensa calor.

Entre les cortines que han creat en la seva infinita casa... a través del vent que entre estel i estel comunica al Sol amb la seva germana Lluna, ell li explica el seu desig per conèixer la vida humana, en veure entre les cortines de l'infinita casa, que la seva germana parla cada nit amb la nena del vestit blanc explicant-li històries de l'espai.

El Sol li pregunta a la Lluna: -Pots demanar a la nena com va la vida al cercle blau? Com són els seus habitants? Els arriba la meua llum? La vida és tranquil·la i assossegada o s'ha perdut de vista a la germana pau?.

La Lluna sorpresa per la curiositat del seu germà xiuxiueja a cau d'orella de la Marta el seu desig.

Ella innocent i contenta li explica a la Lluna les seves experiències a la vida...

Quan el conte del cercle blau s'acaba... la Lluna una mica espantada crida al Sol per narrar-li la seva petició.

-Mira germà Sol: -La vida humana és pura en el seu interior però de vegades amb massa paraules mal parlades, es veu que la gent és una mica rara. La Marta, al explicar-me les aventures de la vida estava una mica espantada, la seva puresa i innocència no coincideixen molt amb el camí que veu traçar a la vida humana pels habitants d'aquesta raça.

M'ha explicat que a la nit ve de visita a les meves faldes perquè se sent una mica incompresa i tan sols troba lloc per a la imaginació a la Ermita romànica-.Què et sembla germà Sol?.

(El Sol... amb un silenci esglaiador no parla i sospira en el seu interior)

(La Lluna... en sentir el seu dolor li explica l'alegria de la Marta a la vida)

-La Marta m'ha contat que la teua llum és el que li dóna la vida, la teua llum és la que fa néixer els colors a la terra, l'aixeca cada matí, la visita per la finestra-.

T'estima molt germà Sol! En les seves paraules se sentia el seu amor cap al teu cor. (El Sol... sospira d'alegria i la seva llum vibra amb un to especial a la terra viva, i reposa en un cercle blau al interior de la nena amb sabates de ballarina).

AMIGUES I RESIDENTS A GAVÀ

Vam quedar al Parc Municipal. "Just a l'entrada", vam dir. A l'hora prevista vaig entrar al parc i vaig seure al primer banc que hi ha just traspasant la porta d'entrada.

Vaig estar esperant una bona estona fins que em vaig convèncer de que no vindria. Com viu a la mateixa Rambla, vaig anar a casa seva. No hi era i la vaig trucar al mòbil. Em contesta: -on ets? T'estic esperant! T'ha passat alguna cosa?

-A mi?, li dic tota sorpresa. -Però si he anat a buscar-te a casa per què no has vingut al parc!

-Perdona maca, però estic asseguda al primer banc que hi ha a l'entrada i tu no has vingut.

Què? Parlant, parlant, vaig arribar en un tres i no res al mateix punt on havia estat abans i on ella deia que m'estava esperant. -No hi ets! li dic parlant amb ella amb un to quasi de desesperació.

-Com que no hi sóc! A mi m'ho dius? Penses que no sé on estic? I tu, on ets? Ella sí que semblava que començava a estar enfadada.

Intentant mantenir la calma li vaig dir:

- A la mateixa porta del parc, mirant el primer banc que hi ha després de la porta, i no et veig!

-Vols fer-me tornar boja? Mira! saps què penso? Que m'estàs prenent el pèl! Ara mateix m'aixeco i me'n vaig. T'estàs passant!.

-No!, espera, espera! L'hi deia cridant. I va penjar. La vaig tornar a trucar però no em va agafar el telèfon. Ostres! No entenc res!. En això que, de sobte, la vaig veure venir molt de pressa, cap a mi, i em

vaig quedar parada!. Venia remugant alguna cosa, enrabiada. Ella no s'havia adonat de que anava a passar per davant meu fins que ja hi estava quasi a sobre. Es va quedar parada. De cop, va esclatar a riure con una boja. Jo me la mirava desconcertada. I de sobte, vaig entendre: ella venia de l'altra banda del parc! Havia entrat per l'altra porta! Vaig esclatar a riure, ens vam abraçar i tota la tarda va ser un no parar de riure cada vegada que ens venia aquesta història al cap. Aquesta tarda hem tornat a quedar, però

ja ens hem posat d'acord per quina porta hem d'entrar. I si no estem en una, estem a l'altre (per si de cas!).

AUTOPISTA PAU CASALS, terme municipal de Gavà:
...230, 240, 250... i 0, amb l'agulla oscil·lant.

CARMETA

Carmeta!! Recorda agafar roba per aquesta nit que anem a pescar anguiles a la Pineda.

Carmeta!! Recorda que per Sant Antoni hem quedat amb la Teresa i en Cisco a Can Boada per portar els animalons.

Carmeta!! Recorda que el diumenge és l'Aplec de Sant Miquel i s'ha de fer la truita i comprar els espàrrecs.

Avi, que la iaia Carmeta ja fa anys que no hi és. A la Pineda ja fa anys que no si pesca l'anguila i al castell des de la mort de l'avia que no hi anem. Vinga, acabis la poma i anem cap a casa, que aquí a la porta del mercat agafarà fred.

Deixa'm estar!.Jo vull esperar a la Carmeta, que ha entrat un moment a buscar els espàrrecs que ens fan falta per l'aplec.

Aquestes van ser les últimes paraules que vull recordar de l'avi. Quan l'avia ens preparava el berenar al meu germà i a mi, l'avi sempre ens explicava les històries que havien viscut en aquesta ciutat. Ens deia que on ara hi ha la Plaça Francesc Macià abans hi havia camps, que la Rambla on ara hi ha pisos, abans hi havien cases, que totes eren de coneguts i ara en canvi ja no coneixia a ningú. En aquesta ciutat ha viscut tota la seva vida, els seus fills han estudiat a els col·legis nous. I tots, inclosos nosaltres els seus nets, em jugat en aquets carrers. Els diumenges, primer amb el pare i la tieta i després amb nosaltres, ens portava a somiar amb les pel·lícules al Cine Maragall.

Segurament l'enyorarem molt, igual que hem enyorat a l'avia, segur que plorarem la seva pèrdua. Però per la manera que tinc de veure les coses i com estava l'avi últimament, crec que avui és un dia per estar alegres, crec que avui el meu avi i la iaia tornen a estar junts. És d'aquells dies il·luminats d'una manera especial. Avui ens despedim d'un avi, un pare o un amic, però el més important és que avui ha marxat un fill d'aquestes terres, a marxat un Gavanenc.

CONEXIONES

Pese al estado de abandono y de ruina en que se encontraba se podían distinguir claramente los dos recintos en que estaba dividido el castillo de l'Eramprunyà , el sobirà donde se encontraban las edificaciones de los nobles y el jussà donde se encontraba la iglesia de san Miquel .

Jordi estaba en arriba ,subido al muro final mirando inmóvil el abismo que tenía a sus pies. El joven ,como el castillo ,estaba en estado de abandono .

Era un joven de catorce años bien parecido pero sus ojos sin brillo acusaban sus problemas : su padre viudo alcohólico y los gamberros del instituto con sus constantes insultos y provocaciones ,no podía más.

De pronto recordó una frase que le decía siempre su madre cuando eran un niño:

-todo lo que hacemos en la vida repercute en los demás ,estamos en eterna conexión.

No podía resistirlo mas ,su corazón iba a explotar, el amor que sentía por Ana "la deformada " como decían los mas crueles ,no era suficiente como para no desear dejarse caer hacia aquel vacío que parecía a traerle: un segundo ,un impulso leve , y ya no habría mas dolor ,total no tenía nadie a quien le importara demasiado ,su único familiar estaría demasiado ocupado destruyéndose para darse cuenta de algo.

Cerró los ojos ,necesitaba una salida . imaginó una violenta erupción de ácida lava cubriendo todo su cuerpo de viscoso magma vulcaniano enfriándose rápidamente y convirtiéndole de pronto en parte del mismo castillo .

Tras el estruendo de la erupción cae el silencio y a lo lejos se oyen unas pisadas : es Ana que conoce muy bien a su amigo y su lugar favorito para pensar.

Juan abre los ojos y ve a Ana.

-se que no quieres hablar conmigo ahora. solo voy a sentarme contigo.

Ana se sienta a su lado ,temblando ,con miedo a tocarle y calla.

El largo silencio les une más que nunca.

Es cierto ,todo lo que hacemos ,lo que sentimos ,lo que decimos y no decimos ,todo ,absolutamente todo influye a los que nos rodean ,una sonrisa ,un deseo ,un anhelo ,un silencio ,de pronto la idea de precipitarse se ha desvanecido y solo existe una desbordante felicidad que cae por todas partes inundándolo todo.

-Sabes? No podría estar en clase sin ti ,porque cuando tu estás , no soy" la deformada" ,solo soy" la colega del orejas" ,y si me dan a elegir ...

Juan se sienta al lado de Ana poniéndole el brazo por encima ,despacio ,como si de otra forma ella fuera a desaparecer y permanecen los dos unidos en silencio.

Y ya no importa nada más ese momento mágico lo cambia todo. Que hermoso es pasear por el mundo y cambiar lo que no nos gusta, es posible, todos estamos en eterna conexión.

DE CÓMO NACEN (A VECES) LAS LEYENDAS

Aquella mañana hacía un día magnífico, por lo que mi mujer, mis hijos y yo nos fuimos, andando, hasta la explanada de la ermita de Bruguers. Una vez allí, seguimos la senda que, tras salvar la pendiente mediante zig-zags, conduce hasta el castillo de Eramprunyà.

Cuando llegamos arriba, vimos a otra familia y a un grupo de jóvenes que visitaban el castillo. Como yo había estado muchas veces en el castillo y me interesa mucho la historia, comencé a explicarles a mis hijos qué era lo que tenían ante sí: los restos de la torre del homenaje; la ermita de Sant Miquel, de estilo románico; las tumbas antropomorfas y los restos de muralla. Debí hacerlo interesante, porque algunos de los otros visitantes también atendían a las explicaciones.

Después de ver el castillo y disfrutar de las vistas del Delta del Llobregat, nos comimos los bocadillos que traíamos y los niños se pusieron a jugar a explorar los alrededores, cazar saltamontes y cosas así. De repente, les dije:

-¿ Sabéis que en esa piedra de ahí le cortaban la cabeza a los criminales...?

Inmediatamente mis hijos suspendieron el juego y empezaron a mirar la piedra que yo señalaba...y mi mujer, que me conoce muy bien, a decir que me lo estaba inventando. Pero como para persuadir a la gente basta con hablar con seguridad, seguí diciendo:

-Observad la forma, con una pequeña curva en el interior, para el cuello. Las marcas de aquí podrían ser del hacha. Sin duda ponían una cesta con paja o hierba seca aquí (señalé con el dedo) para recoger la cabeza y la sangre...

Seguí dando detalles, mientras mi mujer seguía diciendo que todo eran trolas. Incluso hicimos una representación de cómo era la decapitación. Después de la cual les dije a mis hijos que nos íbamos. Pensaba contarles durante la bajada que todo era un invento para distraerlos un rato, cuando sentimos detrás nuestro una vocecita infantil que decía:

-i Papá! iPapá! iVen! Que aquí cortaban cabezas...

Dejó la taza de café junto a la camisa ya dispuesta en la tabla de planchar. La plancha continuaba sin agua, así que se frotó el cabello, humedecido de la ducha, enérgicamente sobre la camisa. Su compañero de piso, Joan, sostenía que dicha técnica aportaba a las camisas una esponjosidad inigualable gracias al suavizante de pelo, así como evitaba la formación de cal en la plancha. Joan dormía plácidamente, a juzgar por los ronquidos que se oían desde su habitación... tendría turno de tarde en el aeropuerto.

Las primeras luces del día aportaban a las calles, casi vacías, del casco antiguo una belleza inusitada. Los edificios del siglo XVI conciliaban a la perfección con cualquier música actual procedente de sus auriculares. Luego la Rambla, resistir a la tentación de los croissants recién hechos de una cafetería (lujo reservado para los viernes), y el tren que le lleva a Barcelona donde le espera una oficina gris en la que desarrolla un trabajo que nada tiene que ver con la carrera que, tanto Joan como él, habían estudiado.

Horas más tarde el mismo tren lo trae de vuelta. Las calles del pueblo han cobrado vida. Compra, por fin, agua para la plancha en el bazar, la chica coreana tiene una sonrisa preciosa y él toma nota mental de volver en breve a por papel de cocina o a por cualquier otra cosa. Da una vuelta por el mercado y sale, al rato, con unos tomates y dos lenguados de playa en oferta que nacieron para alegrarle la cena a él y a su compañero de piso.

Cuando pasa por "La Casa Gran" salen a su encuentro tres amigos del colegio, siguen como siempre... y están entusiasmados como niños porque han puesto un futbolín en el casal y buscan un cuarto para estrenarlo en condiciones. Acepta gustoso el reto, con cañita de por medio a cuenta de los perdedores. La caña se alarga con viejas anécdotas del colegio, y a la primera le sigue una segunda con bravas, y rechaza la tercera auspiciándose en la frescura de los lenguados, que empieza a peligrar.

DEPREDADORA

La Magda no té miraments a l'hora d'establir conversa, tant se val amb qui: conegut o desconegut, gran o jove, home o dona. De seguida que es troba una possible víctima s'hi llença en picat, no importa lloc, hora, ni tema. Té com un radar, un cinquè sentit que detecta preses, individus febles que són incapaços de fugir de la seva teranyina d'explicacions i detalls. Acaba atordint a l'interlocutor fins anul·lar-lo per complet. És com una femella de mantis religiosa, es menja l'adversari un cop li ha absorbit el cervell.

Guanya per esgotament. No hi ha qui la suporti.

- ... doncs com t'estava explicant, maca, la meva filla porta un bon disgust, ja tenia tota la colla convidada a sopar a casa per celebrar el seu aniversari. Que ja té ganes de festes, la pobre, amb el poca-sòmnes que té per marit ...

La sala d'espera del metge és l'àmbit d'actuació favorit de la Magda. Altres llocs també són propicis per a la xerrameca, com el Casal de gent gran, el Mercat del Centre, o fins i tot la Parròquia de Sant Pere. Però on la cacera resulta més fàcil és, sens dubte, a l'ambulatori: allà la gent no té escapatòria, i ha d'escoltar-la tant sí com no. Tan bon punt arriba, desplega el periscopi al voltant seu. La seva especialitat són les mares amb criatures petites; ho té estudiat, després del part la baixada de defenses les fa vulnerables i incapaces de desempallegar-se de la seva arenga circular i inacabable. Ho aguanten tot estoicament.

- ... i ara els haurà de trucar, als amics, perquè no vinguin a sopar. Vés quina gràcia! Ai nena, quina criatura que tens! no li puc treure els ulls del damunt, és ben bé una princeseta .... Si parlar molt i no dir res fos considerat un art, la Magda tindria un Óscar. Si avorrir la gent amb disquisicions absurdes fos una ciència, rebria el premi Nobel.

- ...doncs com et deia, és que el jovent ho vol tot fàcil, mirar futbol i no complicar-se la vida. Un egoista, això és el que és el meu gendre. I no ho dic per dir, no, que l'ha feta molt grossa, fixa't que no hi haurà dies a l'any que havia d'escollir precisament avui, el molt idiota, per intentar suïcidar-se. Li ha donat el dia, a la meva filla! Qui té ganes de celebrar res després de passar-se tot el dia amb el marit a l'hospit .... Ai caramba, que em crida la infermera! Sí, aquí estic, María Magdalena Puigventós servidora-de-vostè, ja vinc, ja viiiiiiiinc.

EL DARRER BALUARD

El fum entreteixia una atmosfera funerària. Veritablement, la situació no pintava gaire bé. El capità havia caigut a la darrera batuda i ens trobàvem orfes de comandament. Costava mantenir els ulls oberts i, quan després de grans esforços, la llum s'escolava fins la retina, una visió translúcida s'afegia a la foscor fruit de l'acció d'un llagrimall ben funcionant. L'aire esdevenia irrespirable. Partícules i cendra que s'engolien a cada alè de vida deixant un regust aspre barrejat amb una tos persistent. Des de Can Ribes arribava el soroll atronador dels canons i una munió de gavanencs que fugien cercant on amagar-se.

L'enemic s'havia fet fort. De l'antic refugi antiaeri de la Guerra Civil, convertit ara en seu principal d'operacions, brollaven encoratjats guerrers disposats a perdre la vida. Entre ells, un escamot avançava ràpidament per la Rambla Cases i havia aconseguit desdoblar-se per l'avinguda Eramprunyà i la Rambla Pompeu Fabra amb un únic objectiu; fer-se amb la Plaça Catalunya darrer baluard humà del nostre exèrcit.

O algú assumia el lideratge o la derrota s'ensumava insalvable. - Pau - escridassar la mare - És la tercera i darrera vegada que t'envio cap a la dutxa. La propera t'hi ficaré vestit! Ja està bé de soldadets i batalles per avui.

- Just ara que traçàvem un canvi d'estratègia - va remugar en Pau.

Però, havia de claudicar. El missatge i el to de la mare així li ho aconsellaven. En el fons ell també era un soldat i devia obediència al seu superior.

De camí cap a la dutxa un somriure va dibuixar-se a la seva carona. Avui, a Gavà, no hauria ni vencedors ni vençuts. Tan sols protagonistes de la història.

EL NACIMIENTO DE UNA DIOSA

Gavà, hace 5600 años

Tabhila contempló con una sonrisa cómo se acercaba hasta ella su hermana Khala, embarazada de siete meses. Khala estaba resplandeciente; sus 14 años de edad y el embarazo habían redondeado su figura y dotado de un brillo especial sus grandes ojos negros, de tal manera que algunas mujeres la seguían con la mirada llena de envidia, sentimiento que procuraban disimular puesto que, para el poblado, era un motivo de orgullo y tranquilidad que una nueva hembra pariese una criatura que aumentase el número de brazos dispuestos al duro trabajo de la mina.

A su alrededor todo era ajeteo: los hombres que salían a cazar, las mujeres amasando tortas, los chiquillos correteando y algunos hombres y mujeres desapareciendo por varios agujeros excavados en el suelo. El poblado era minero y todos sus habitantes tenían como eje central la explotación de unas minas de donde se extraía la variscita, preciado mineral con el que comerciaban con extranjeros de lenguas y costumbres muy diferentes a las suyas.

Dos días más tarde Khala se puso de parto por la noche. Fueron horas difíciles y terribles para Tabhila que contemplaba con mirada asustada cómo la curandera y varias mujeres se afanaban en traer a este mundo a ese chiquillo pequeño y escurridizo, pero después de varias horas, gritos, maldiciones y oraciones a todos los espíritus habidos y por haber, Khala se deslizó por los pasillos de la inconsciencia para finalmente habitar el salón del Más Allá. El hijo de Khala no resistió las primeras horas de vida y el amanecer contempló en el rostro de Tabhila la tristeza tan profunda por la muerte de su hermana tan querida.

Una semana después, mientras Tabhila dormía tuvo una visión que le transmitió sosiego y felicidad: era Khala, embarazada y feliz, sonriéndole amorosamente. Trató de prolongar el sueño pero, cómo no, el sol calentaba la tierra y los ruidos del poblado acabaron por despertarla. Con mucho ánimo se levantó y se dirigió a la tienda donde habitaba Zamaloc, el artesano del poblado. Le describió lo más exactamente posible su visión: la pose, la actitud, las joyas y, sobre todo, los grandes ojos de su hermana.

Gavà, en la actualidad

En el Museo de Gavà se exhibe la 'Venus de Gavà', estatuílla del Neolítico, que se cree representa a una diosa de la fertilidad. Destacan la forma de los pechos, los brazos protegiendo un vientre de embarazada y, sobre todo, unos grandes ojos.

EL SABATER

Quan vaig obrir el sabater, totes les sabates estaven desordenades. Jo no les vaig deixar així! Segur! El vaig tancar ràpidament de l'ensurt que em vaig dur. Vaig cridar al Ramón, el meu marit i li vaig preguntar si havia fet alguna cosa al sabater. Va dir que no. I el Miki, el meu fill, havia marxat a la bolera del Barnasud amb els seus amics. Vaig tornar al davant de l'armari de les sabates i el vaig tornar a obrir. No sé! Seguien desordenades però potser, fins i tot, de manera diferent que abans.

Vaig acostar les mans a les sabates que volia agafar i vaig sortir corrents quan em va semblar que es movia la primera d'elles abans que jo la toqués. Convençuda de que era la meva ment que desvariava, vaig tornar i vaig intentar agafar una altra vegada la mateixa sabata.

No m'ho podia creure!. En un moment es va crear un rebombori i se'm van tirar totes a sobre. No, no a sobre meu! Se'm van llençar al peus. Em van fer caure! Semblava que es barallaven i de cop, van quedar immòbils al voltant meu i... Ostres! Les sabates noves, les que havia estrenat ahir mateix i que les duia posades, van quedar destrossades!.

Vaig cridar molt. Això no podia estar passant. I ara què faig? Em vaig treure les sabates destrossades i em vaig posar les que realment havia anat a buscar a l'armari. En aquell moment totes les sabates van tornar al seu lloc, aparellades, com jo les tenia sempre. Les vaig mirar ben atenta per si es movia alguna. No!, es clar!, les sabates no s'han de moure soles.

Vaig tancar l'armari i ja me n'anava quan vaig tenir un pressentiment. Vaig tornar i el vaig obrir una vegada més. Immòbils!. Lògicament!. Ho havia somiat? Però... les sabates noves que havia recollit de terra eren realment trencades i matxucades. Quan torni a passar pel carrer Sant Pere, n'hauré de comprar unes altres.

Em sembla que em prendré una altra copa. Hip!

EN LA OSCURIDAD CON SHASTA

Shasta yacía como ausente, ajena a todo lo que allí acontecía. Su mirada penetrante se perdía constantemente en el horizonte del Parque del Milenio. Las colinas del Parque del Calamot, ese lugar tan mágico para ella en donde sus sueños se hicieron realidad, siempre fue un lugar de encuentro con sus semejantes y en donde poder compartir sus juegos era tarea imprescindible para vivir una existencia sana, casi divina. Y sin embargo, Shasta estaba triste.

Acusada de no tener sentimientos, algo que se le antojaba un tanto absurdo, se sentía completamente abatida por la precipitada y obligada separación de su fiel amo.

Fue Daniel quien le enseñó a comportarse en sociedad, el que le satisfacía sus necesidades básicas sin pedirle nada a cambio. Su implicación absoluta para proporcionarle el ejercicio necesario, la disciplina adecuada y el cariño justo la convirtieron en un ejemplar completamente estable. iiPero, cuanto le echaba de menos Shasta, ahora!!

Desde entonces algunas imágenes se repiten constantemente en su cabeza; un ensordecedor estruendo que hizo que Daniel quedase tendido en la acera de la Avenida Juan Carlos I, a la salida de la piscina municipal. Fue cuando el sonido de la sirena de la ambulancia provocó que Shasta aullase cual lobo estepario reuniendo a su manada. Pero aún así, a pesar de ser su líder, no permitieron que Shasta se acercara a él para comprobar en que estado se encontraba. Todavía no entiende ¿por qué? La vida de Daniel ha cambiado drásticamente. Los médicos le comunicaron que tras su fatal accidente había perdido completamente la vista. El futuro de Daniel es confuso. Deberá aprender a desenvolverse adecuadamente entre tinieblas evitando los obstáculos y desplazándose con soltura en un mundo cruel, competitivo y estresante.

Para Shasta éste es el momento justo para empezar a sentirse útil de una vez y tras un duro adiestramiento en La Fundación ONCE de Gavá inaugurado recientemente en la Plaza Balmes muy cerca del Ayuntamiento, acaba convirtiéndose en un perfecto perroguía para Daniel.

Ahora vuelven a formar un equipo completo. iiiGracias Shasta!!!

ESTACIONES DE UNA VIDA

Era invierno. Paseaba por la calle recordando como hacía tan solo unos meses caminaba por las mismas aceras pero con los árboles frondosos, los pajarillos revoloteando y el Sol molestándome en los ojos. Fue allí donde la conocí: frente a la estación de trenes de Gavá. Acababa de llegar para seguir sus estudios pero le apetecía un cambio de aires cerca de Barcelona. Le ayudé a encontrar el autobús amarillo hasta la casa de alquiler que apalabró tiempo atrás y su larga melena le acompañó.

Un ratito de café, un ratito de charla, un ratito de paseo por las ramblas... y ratito a ratito fuimos tejiendo nuestra complicidad. La playa fue testigo de nuestras confidencias y esperanzas de futuro. Pero ese mismo sino que siempre planeamos es a menudo interceptado por las vicisitudes que la vida planea a su antojo para nosotros. Se tuvo que ir, precipitadamente, porque asuntos de enfermedades familiares le reclamaban desde su ciudad de interior. Y así nos quedamos sin saber bien qué hacer. Con el tiempo uno se percata de que se va forjando su camino a través de decisiones que no siempre somos libres de tomar.

Ahora ya es invierno y todo aquéllo no es más que un dulce recuerdo. Me pregunto dónde habrá depositado ella esos recuerdos, y con qué celo los habrá mantenido.

De repente todo se queda en silencio. Y ya no parece el mismo lugar. El cielo estaba oscureciéndose por momentos. Nadie en la calle. Los árboles inmóviles y secos. Un extraño silencio que recordaba cuán importante resultan los detalles en todo. Y es que mi pueblo, como a mi me gusta llamarlo, no es lo mismo sin esas pequeñas cosas que se escuchan, que se huelen, que se sienten. Y cada vez que pienso en ella veo, escucho, huelo y siento estas calles de forma diferente. ¿Cómo las veré mañana?

GAVÀ, 2067

Va començar un diumenge al vespre. Havent sopat, vaig tragar la bossa d'escombraries cap al contenidor de l'avinguda Víctor Valdés. L'arrossegava per la vorera perquè amb prou feines podia alçar-la. En tornar, mentre em rentava les dents, la veu de la meva dona va increpar-me:

–Has d'anar a llençar les escombraries!

Vaig aparèixer a la cuina, amb el raspall encara a la boca i un regalim blanquinós en una comissura. La bossa tornava a ser allí, repenjada contra el rentavaixelles, i l'Àlícia l'assenyalava amb un dit acusador.

Vaig fer un segon viatge al contenidor, francament preocupat per la salut de les meves neurones.

¿Cal que expliqui al lector que mentre em posava el pijama, la veu de l'Àlícia va tornar a alertar-me?

–Què hi fa encara aquí aquesta bossa?

Gairebé caic a terra, entrebancat pels camals dels pantalons a mig apujar. La bossa havia tornat, com un fill pròdig, però nosaltres no estàvem disposats a obrir-li els braços. Va ser una nit d'anades i vingudes. L'Àlícia vigilava, asseguda al tamboret de la cuina, mentre jo m'emportava les escombraries. Vam verificar que, indefectiblement, al cap d'uns minuts d'haver-nos-en després, la bossa apareixia, desafiadora, en algun punt de casa nostra. Vaig provar, sense èxit, altres contenidors del barri: el de la Plaça Xavi Pascual i el del Passatge Candela Peña. Prop de la Rambla Alcalde Balseira alguns gavanencs furiosos esbroncaven a uns escombriaires desconcertats. Per l'enrenou que hi havia arreu, vaig intuir que el fenomen era general i el telenotícies va confirmar-ho: les bosses d'escombraries s'havien revelat contra la seva naturalesa efímera i les deixalles tornaven, fidels, als seus amos.

L'home és una espècie acomodaticia, ho asseguren els antropòlegs. D'ençà d'aquell diumenge, ens hem acostumat a encabir a casa la bossa que acumulem (tenim la sort de disposar d'un pis ampli).

L'entatxonem dins d'armaris, guarda-robes i calaixos; la ferum la dissimulem amb perfums i ambientadors. Ens enorgullim de ser uns ciutadans modèlics i de complir sense fer escarafalls la llei que obliga a fer-nos càrrec de les restes que produïm. Però sabem que, tard o d'hora, haurem de marxar, buscar-nos algun pis més espaiós, tornar-lo a omplir de les nostres deixalles, i fer que el cicle vital de la matèria continuï.

HIPNOSIS

La verdad es que no me había entusiasmado la propuesta pero siempre he sentido una irreprimible atracción por los fenómenos paranormales en general y por la hipnosis en particular. Yo sabía que en un estado de hipnosis profunda se puede incluso volver al antro materno, pero nadie había tenido la posibilidad de retroceder en el tiempo, centenares, tal vez miles de años

Era bien entrada la noche cuando enfilé las primeras curvas de la carretera de Begues. Empezaba a levantarse una densa niebla y yo no las tenía todas conmigo, pero seguí subiendo. Aparqué el coche junto a uno de los restaurantes y tomé el camino de la Ermita del Castillo. En sus inmediaciones hay un terreno que, al parecer, fue un viejo cementerio medieval. Siempre me han producido un doble sentimiento de atracción repulsión los cementerios, lo medieval, y lo fronterizo, y el Castillo de L´Eramprunya fue frontera durante siglos entre Al Andalus y el Imperio Carolingio. No había ni un alma, bueno , mejor ni un cuerpo, por los alrededores.

No tardó en llegar. Yo esperaba un aspecto más estrambótico, pero "la bruja" tenía un aspecto normal. La única característica un tanto peculiar era que su edad era absolutamente indefinida. El ritual fue rápido, yo diría que fulminante. La niebla se espesó en un instante. Mi consciencia, también. Luego creí despertar flotando, subiendo lentamente por encima de los macizos de Brugués hasta una altura desde la que podía ver toda la costa, ... y todo el pasado.

Todo pasó después como una vertiginosa película en 3D : ví a los obreros saliendo de la vieja fábrica de hules y de la de radiadores, ví los campos de viñedos y de trigales, ví el primer tren que llegó al final del XIX. Ví convivir otras culturas y otras religiones, ví romanos yendo y viniendo entre Barcino y Tarraco. Ví la artesanía Ibera y las ánforas y el mar entrar cada vez más en la tierra y ví unas trescientas generaciones atrás a mis ancestros entrando en la tierra hace unos seis mil años por unos pozos que unían con galerías para sacar un mineral que miles de años después llamaríamos variscita. Yo me sentí orgulloso de que los gavanenses hubieran sido, sin saberlo, los primeros mineros de la historia , mil años antes de que los egipcios fueran los primeros arquitectos.

JOSÉ un pagés de sesenta y cinco años es propietario de un terreno de una hectárea y media próximo al mar del municipio de Gava en el delta del Llobregat. Su tierra, arena muy húmeda se siembra una variedad de espárragos que se ha convertido en un producto autóctono en todo el territorio de Cataluña.

El hombre vive en el casco antiguo de Gavá junto a su mujer Montserrat. El patio de la casa de ambos es aprovechado para vender verdura y fruta fresca, Ángela hermana de Montserrat le ayuda a despachar. Jose tiene tres hijos: Javier, Marta y José solo este último que es jardinero le ayuda en primavera por las tardes en la recogida del espárrago. Este año el hombre vuelve a contratar a la misma gente que sembró la semilla del vegetal, son seis personas: cinco magrebies y una persona autóctona del lugar.

El último día de marzo Abdul de 30 años y tez morena va recogiendo la siembra, pero no hace bien su trabajo – Abdul has de tener mucho cuidado de tapar con lo arena aquellos espárragos que no están, no les puede dar el sol – le advierte José– no se preocupe me fijare bien y tendré cuidado señor.

Falta un mes y Jose se presentara al concurso en la modalidad de Paisaje artística seca dentro de la Fira dels Esparrecs. Colomé que es como se llama Jose de apellido presentara al certamen un cuadro de dimensiones rectangulares. El cuadro confeccionado con material de corcho estará compuesto de espárragos y diversas semillas como lentejas, arroz, garbanzos, etcétera. Ayudaran a José hacerlo su mujer, Montserrat y su hijo José. El día uno de mayo, sábado por la mañana los miembros del jurado del concurso ha otorgado el tercer premio a José Colomé. El lunes siguiente por la mañana Colomé visita sus tierras y comprueba el trabajo en la tierra de sus trabajadores que es óptimo, habla con Abdul y le felicita, ha aprendido todo lo que se le enseñó.

Llega el mes de Junio, la recogida finalizo, José pensaba en jubilarse por edad y vender su propiedad pero ahora comprende que la tierra es su vida.

LA BICICLETA O YO

Un domingo de septiembre sonó el despertador. Por fin había llegado el gran día, ¡no me lo podía creer!, me casaba. ¡Qué ilusión!, años esperando que llegara ese día. ¡Qué felicidad!

Todo salió perfecto. Familia, besos, felicitaciones... Viajamos en avión. Pasión, playas, risas, sol.

Precioso escenario el de nuestro viaje. Regresamos en barco felices, unidos al fin para siempre.

El dormía. Yo quería prepararle el mejor desayuno y salí en busca de pan tierno y algún dulce que acompañara su café.

Al abrir la puerta de la panadería vi la fotografía de una bicicleta pegada en el vidrio con celo, un "se vende" y un teléfono.

Cuanta ternura en sus ojos cuando la miró, el mejor regalo de cumpleaños que le podía haber hecho, dijo. Lo vi feliz... yo también lo era.

Domingo, siete de la mañana, sonaba el despertador, él se levantaba despacito intentando no hacer ningún ruido que pudiera despertarme, era en balde, a mí el sonido del reloj ya me había sacado de mis sueños, siempre dulces. Ese día tocaba subir en bicicleta al Brugués. El salía sigilosamente de la habitación y yo siempre intentaba retomar el sueño, pero me era imposible.

Siguiente domingo, siete de la mañana, de nuevo el despertador, hoy Gavà-Begues.

Durante años se repitió la misma historia, cada domingo de cada semana, de cada mes y de todos los años, un total de veinticinco.

Un día de septiembre harta ya de esa rutina, de que mis ojos se abrieran siempre los domingos a la misma hora y de que el maldito sonido del móvil me sacara de mis ya no tan dulces sueños, me atreví a decirle: La bicicleta o yo.

Han pasado siete meses, los mismos que no le veo. Todas las semanas, desde ese día, recibo una postal. Las colecciono. Llegan desde Italia, Suiza, Eslovaquia, Inglaterra, Irlanda..., la última ayer. En todas ellas, invariable, la misma frase: "Dulces sueños"

LA LUZ DE MI VIDA

De vez en cuando levanta la cabeza y mira a su alrededor. Siempre ve lo mismo, cuatro paredes y una ventana. A través de ella, ve pasar lánguidamente la vida. No sabe qué pasa, nadie le dice nada, pero algo pasa. Hace tiempo que su único espacio es esa habitación, esa silla y esa ventana. Ya no piensa nunca en el futuro, ni siquiera en el presente, continuamente está pensando en el pasado, en su infancia, su adolescencia, su juventud... toda su vida en aquella Gavà rural, cuando todavía vivía con sus padres y hermanos en la humilde casa de la calle Montserrat toda llena de lodo y piedras. ¿Por qué Dios mío? ¿Por qué no puedo parar de pensar en el pasado? ¿Dónde está mi presente? ¿Dónde está mi futuro? ¿Qué me está pasando? ¿Por qué ya no me emociono cuando veo a mi mujer y a mis hijos? ¿Por qué sólo sonrío cuando veo a mi hermana? La nena, 76 años, emite una dulce sonrisa al pensar en ella, ella siempre será la nena. Quiero recorrer de nuevo esas calles, volver a jugar en ellas con mis hermanos, ieran tan tranquilas entonces! Nada que ver con el bullicio de ahora, con esos edificios que no me dejan ver nada. ¿Será por eso que no veo más allá de mis recuerdos? ¡Cómo me río al recordar a mi madre enfadada en la calle gritándonos para que entráramos en casa! Madre, ¿dónde estás? ¿Y tú padre? ¡¡¡Hermano!!! grita para sus adentros con intensísimo dolor, ¿por qué no vienes a verme? ¿dónde estás? De pronto, recuerda que ya no están, hace ya tiempo que se fueron, ya nunca los volverá a ver... Entonces empieza a comprenderlo todo. ¡¡Madre!! La ve reflejada en la ventana tendiéndole su mano. Esboza una sonrisa y cierra los ojos. ¡Allí están! los tres, tendiéndole su mano. Abre un momento los ojos y oye el repique de campanas de San Pedro. Cierra nuevamente los ojos, esta vez para siempre, se va con ellos, quiere estar con ellos, es feliz. Perdonadme por irme así, ahora, pero volveremos a vernos, os lo prometo.

L'AMOR I L'ODI

Els dos pretendents arribaren puntuals al castell d'Eramprunyà. S'amenaçaren dient-se mútuament: "Avui t'enterraré a una de les tombes antropomorfes que hi ha als voltants".

En Jordi i en Quim naturals de Gavà, companys de classe a l'institut, tenien tantes coses en comú que eren com a germans. Mai s'havien barallat ni discutit. Els dos bons amics eren també bons alumnes. Començaren un nou curs i a la seua classe s'incorporà na Mercè natural de Viladecans. Al veure-la se n'adonaren que era un bombó. Des de l'arribada de la nova alumna, la prioritat per a ells ja no era l'estudi sinó la seducció d'aquell monument femení.

La gelosia féu acte de presència. Quan un veia que l'altre es dirigia a la noia la reacció era instantània: com un falcó intervenia, amb paraules o arribant a les mans. La situació era insostenible.

Ella sentia la mateixa atracció pel Jordi que pel Quim però només es volia enamorar d'un. No suportava ser motiu d'enfrontaments.

Pensà en fer-se una mena de cirurgia antiestètica per tornar lletja, però no podia pagar-la. També resultaria que, amb la lletgesa, no en tindria cap dels dos.

El capvespre del divendres, al mòbil dels candidats arribà un missatge de na Mercè: "Parleu i decidiu, sense mi, quin dels dos ha de deixar de pretendre'm. El proper dilluns només en vull un que se m'apropi. Si veniu els dos, els dos sereu rebutjats".

Els pretendents decidiren que el pròxim diumenge a les set del matí es veurien al castell d'Eramprunyà per a resoldre el conflicte. Després de les amenaces, començaren una lluita mai superada en ferocitat. Durant la pugna, sense adonar-se'n, es ficaren a la vora d'un precipici. Hi caigueren. No van viure per a contar-ho.

Arribat el dilluns, a la classe se'ls notà a faltar. Na Mercè no sabia que havia passat. Poc després, digué que estava indisposta i se n'anà. Jamai no tornà a l'institut. Du cinc anys tancada dins casa seva, no vol veure ni parlar amb ningú. Des de llavors ençà, només ha sortit per anar al funeral i l'enterrament d'ambdós enamorats.

L'ESTIU? A GAVÀ!

Fa calor!. I jo sense aire condicionat!, però reconec que tinc un pis privilegiat: es un cinquè amb finestres a les dues façanes que donen a l'exterior fent cantonada. Obro un pam cada finestra i les cortines volen: les d'un costat, cap a l'interior del menjador; i les de l'altre costat volen cap a fora, que sembla que hagin de sortir volant com els estels.

Ara que... hi ha moments que no corre gens d'aire i, aleshores què fem? Ei! Que al balcó s'hi està molt bé!. Una cadireta, un llibre, un refresc, i tranquil·litat. Les nits de cel clar m'entretinc veient les estrelles, i si, a més a més, tinc la lluna al davant, ja es un plaer immens: sembla que puc parlar amb ella. No puc evitar somriure a la lluna sempre que la veig. En els dies baixos, m'encomana força.

Tinc un entorn espaiós, obert. Sobre un mar de taulades veig, miri on miri, tot el cel, avui cobert de núvols; i miro avall: una olivera, una font, una plaça, una església, un parc...; a la dreta, un ampli passeig i, més enllà, els arbres que decoren el cim del "Calamot"; i a l'esquerra, em giro una mica, i allà hi ha "San Ramon", culminant el cim d'una muntanya.

Només cal allunyar-me uns metres de la meva llar per notar un ambient viu, amb gent passejant per la zona de vianants, amb botigues, amb bars i terrasses, amb centres de cultura... de tot!.

Però si surto del centre urbà, s'obren un munt de possibilitats cap el mar per un costat, i cap a la muntanya per l'altre.

Calor? Ara mateix me'n vaig a fer un tomb pel Parc del Mil·lènim, on, segurament trobaré una bona ombra per relaxar-me; o potser podria anar a fer un bany a la platja. I si agafo la bicicleta? m'agrada sentir l'aire a la cara quan vaig pel carril-bici. Es clar que, una orxata a la Rambla també em bé molt de gust! I es molt relaxant i entretingut.

Ja ho sé!. Faré una cosa darrera una altra: a la platgeta amb bici; després, un passeig relaxant pel parc; i, per acabar, una orxata a la Rambla. Després, cap al tard, seuré una estona al meu balcó per admirar la lluna. Tot un luxe!

L'ESTRANY

Giro el cap i me'l trobo assegut al meu costat, al meu sofà, a casa meva. El miro en silenci mentre fa un glop a la cervesa.

- I tu qui ets? Com has entrat aquí?

Em mira **estranyat**, esclata en una sonora riallada, fa un altre glop a la cervesa i canvia el canal de la televisió.

LIMPIARSE LOS OJOS DESPUÉS DE CADA MIRADA

Llegué. Miré la cama y entonces vi. El aire me pareció denso. Lo supe al instante, puedo jurarlo que lo supe. La posición del cojín, la forma de la almohada, el pliegue de la colcha... De repente ella llegó. Me miró y entonces vio. Al instante supo que yo lo sabía. No necesité excusas ni súplicas. No necesitó mentiras ni perdones.

LOS BALCONES

Quizás por un sentimiento de soledad entroncado en la infancia (pasé la mayor parte de ella en un internado alejado de mi familia) me gusta pasear por Gavá y durante el paseo me dedico a observar los balcones de los edificios.

La pregunta de ¿Por qué lo hago?, la respondí una noche mientras caminaba por L´illa Peatonal, situada en el casco antiguo de la ciudad. Iba por la calle Sant Pere en dirección al Ayuntamiento, me detuve frente a una casa tipo masía con balcón estrecho y reloj de sol; posé mis ojos en la fachada y volví a recordar una tarde de mi infancia en la que, jugando con un balón de cuero, chuté con tantas ganas que la zapatilla derecha salió disparada tras él. El esférico rebotó contra la fachada y la zapatilla cayó dentro del balcón. Allí quedó para grabarse en mi memoria. Continué mi camino. No había nadie en la calle, sólo silencio y brisa húmeda. Sin embargo, me sentía acompañado. Observaba a mi paso las luces de las ventanas de los edificios. Notaba como el calor de las personas que los habitaban, hacía más soportable el frío de la noche, como si calles, plazas y avenidas fuesen una prolongación de sus salones, de sus cocinas, de sus dormitorios,... y los balcones me hablaban de sus dueños. Uno decía que el Año Nuevo lo había comenzado con el propósito de hacer ejercicio: dos bicicletas nuevas, colgadas. Otros exhibían su pasión por las plantas. Encima de la entrada al mercado Sant Michel, por Plaza Balmes, otro exclamaba: ¡Me encanta La Navidad! Frente a las instalaciones deportivas de Can Sellarés, el último balcón de un edificio moderno ocultaba su interior con plantas muy frondosas ¿Intimidad?, ¿Necesidad de naturaleza? En una esquina de la calle Sant Joan, al lado del colegio Salvador Lluç, un balcón con salida lateral muy estrecha hablaba de tristeza: los barrotes blancos se dibujaban contra una pared desnuda. Dos edificios de la calle Salamanca, paralela a la vía del tren, con balcones salpicados de toldos dispares, descoloridos y añejos, guardaban silencio; afligidos y resignados.

De un tiempo a esta parte tengo otra pregunta: ¿Y de mí, qué dice mi balcón?

MÀGIQUES NOTES

Cada dia, després de llevar-me, el primer que faig es pujar la persiana i mirar el cel. Encara es mig fosc però tot està tranquil. Aparentment tot es normal, cap canvi des d'ahir. Veig algunes llums en algunes finestres, igual que els meus veïns poden veure la meua, es clar!.

De sobte, un so em crida l'atenció. Sembla una veu que entona una sola nota. No!, ara n'entona una altra. I ara una altra. Ara repeteix les tres seguides. I no para de repetir-les cada vegada més fort. Mentre m'arreglo per marxar, aquella veu continua fent sons diferents. Està clar que son exercicis de veu d'alguna persona que es prepara per cantar però... no l'havia sentit mai!.

A la tarda, quan arribo a casa, em sento al piano i dedico un temps a fer els meu exercicis de dits abans de posar-me a estudiar les partitures per la propera audició: unes quantes escales, uns arpegis, unes octaves per obrir les mans...

Quan em torno a llevar el dia següent, vull tornar a sentir aquella veu. Obro la persiana, miro el cel, espero, i... siiiiiiiii! Una nota, una altra,... m'agrada!. Ara, cada dia el començo amb el plaer de sentir aquesta veu després de mirar el cel. Però em pregunto fins quan. No sé d'ón ve.

Avui es dissabte. M'he llevat amb la il·lusió de sentir la veu més estona per què no haig de marxar, però precisament avui, després de mirar el cel, la veu no s'ha sentit. Amb tristesa, em sento al piano i toco aquelles tres notes que inicien els exercicis matiners i les repeteixo tal com les recordo. Quina sorpresa quan rebo, com a resposta, la veu que canta a l'uníson amb el piano. La veu va fent variacions i jo l'acompanyo. Resulta senzill. L'harmonia entre aquelles cordes vocals i el piano es absoluta. Desitjo que el temps s'aturi, que aquest moment no acabi mai. Però un silenci em torna a la realitat. Ha estat una experiència sublim fer un duet amb aquesta veu desconeguda, una veu que no sé si la tornaré a sentir.

Haig de practicar. La meua audició es aquest vespre. Em sento tan bé que els meus dits es mouen sols. Acabat el concert, l'ovació es espectacular, tot un èxit. I quan ja marxo cap a casa a descansar, una persona se m'acosta i em delecta amb la seva veu i aquells tres sons amb que ha començat aquesta magnífica història.

Parat al davant meu, cap dels dos hem estat capaços de dir res. Em dona un paper: es una invitació per una audició per demà.

Com pensava, a l'escenari ha sortit ell cantant el seu repertori igual que ahir vaig tocar jo el meu. Quina veu!

A la sortida l'he esperat. Per fi he pogut saber que havia llogat un apartament que precisament dona paret amb paret amb el meu pis. L'organització del programa de concerts li va oferir una entrada per l'audició del dia anterior al seu, per què es familiaritzés amb l'auditori. També van tenir aquest detall amb mi Demà marxa. Tenim vides paral·leles (música, audicions, assajos, viatges), però per camins diferents.

MANIES...

Era un gran maniàtic. Mesurava tot allò que feia amb una setmana d'anticipació. Si succeïa res diferent, passat un temps, ho entenia com un senyal del destí, ho interioritzava i feia d'allò un costum.

Així doncs, el jove se n'anava a dormir després d'assimilar una mitjana de cinc o sis dèries noves de les quals no s'oblidava. Descansava d'un son fins a les tres hores i vint-i-tres minuts de la matinada en què el seu despertador feia la seva feina. En llevar-se, ho feia primer amb el peu dret, excepte els dies tretze de cada mes que ho feia amb l'esquerra. Però si algun d'aquells dies tretze era dimarts o divendres, llavors ho feia amb tots dos peus alhora. A continuació, i després de dutxar-se, es vestia tot seguint el mateix ritual, i sempre amb un nombre senar de peces de vestir. Es pentinava amb la clenxa cap al costat contrari del peu amb que s'havia llevat del llit i si ho havia fet amb ambdós, no es pentinava i es col·locava una gorra blava.

Tot seguit, sortia a passejar pels carrers de Gavà durant 38 minuts. Després anava a comprar embotit al Nou Mercat i el pa a una petita fleca de l'Illa del Centre. El nombre de barres també era pautat: Quan tenia vint anys va menjar dues barres, així que des de llavors, un dia sí i l'altre també, menjava tantes barres com la suma de les dues xifres de la seva edat. Aquest costum era compartit amb la gasosa de llimona, una beguda que li agradava i que bevia tants gots al dia com la suma de les dues xifres de la seva edat.

Res li mancava i gaudia d'un estat de salut envejable perquè mai feia res que pogués posar en perill el seu propi benestar. I de fet així van anar passant els anys, el jove continuava amb les seves fal·leres i tot li anava bé.

Va morir als vint-i-nou anys. La causa de la seva mort, gastritis erosiva. Una malaltia provocada, entre altres motius, per un mal hàbit alimentari basat en el consum excessiu de pa i gasosa.

"MIRADA GROGA"

El pas del temps havia estat implacable, els meus ulls s'havien enfonsat deixant una mirada perduda i un color groguenc que poc a poc havia anat descolorint la meua pell. Les meves passes s'havien fet més insegures i els meus records anaven embotint el meu cap. Sense adonar-me'n tot s'havia fet lent , alhora que un tic-tac que, sense aturar-se, m'acostava al meu final.

Lluny estaven aquells dies assolellats , plens de color i de vida, aquella tonalitat viva que em donava aquella aparença d'ésser ple d'il·lusió i joventut, d'aquella actitud de saber que tot es pot aconseguir, que encara et queda tant de temps, que tot el vent bufa al teu favor.

Sempre m'havia sentit important, útil i necessària. Mai no havia estat un ídol de bellesa però la lluentor de la meua pell i la força del meu cos cerclaven la meua existència.

Aquelles tardes d'estiu envoltades de gent i jovent que seia al meu costat descobrint secrets d'estimació, escoltant com el batec del cor bellugava amb força el pit dels enamorats, havien donat pas a una solitud no desitjada. Havia estat apartada del centre del meu petit univers i un dia vaig sentir-me una mica més petita, una mica més perduda, una mica més desconeguda.

Jo anava veient com cada dia sortia el sol i com s'amagava sense plantejar-me ni un segon que un dia podia arribar a sentir que tot havia passat sense aprofitar-ho.

Els dies feiners un anar i tornar de gent distreia la meua mirada i em sentia com el descans del guerrer, on els amics que molts dies em feien companyia recuperaven el seu alè al seure al meu costat i continuaven el seu camí una mica més esperançats després de tornar de les seves feines diàries.

Els dies de festa tot es vestia de diumenge: els nens sortien a jugar al carrer alliberats de la càrrega feixuga de l'escola i els seus crits i els seus jocs m'aclucaven l'ull, amb un gest de complicitat. Les dones, pentinades de perruqueria caminaven més poc a poc que els altres dies i passejaven orgullosos penjades del braç de les seves parelles, homes que s'havien tret la roba de feina i lluien el vestit planxat, la camisa emmidonada i aquella corbata estreta que els anava escanyant el coll.

Quantes vegades havia calmat la set d'aquells que ara passaven al meu costat sense saludar-me, sense aturar-se, que sense consultar-me m'havien enderrocat com una casa vella i m'havien tornat a reconstruir com una petita miniatura.

Un dels carrers més llargs de Gavà, les Colomeres, havia perdut el seu encant l'havien arrencat el cor, l'havien despulat i l'havien pres la seva identitat "La Font Groga" I allà estic jo... immutable, apartada del meu món, sense aigua que brolli de les meves aixetes i sense avis que puguin descansar al meu costat.

Petita, envellida i oblidada, reflectida com un record llunyà a l'aparador d'una botiga. "La Font Groga "

NOCTURNÀLIA

Aquesta història va començar una nit de primavera, quan passejava el meu gos pel carrer de la Rectoria. La lluna plena jugava a fer de mirall amb l'esfera del rellotge del campanar, que tot just assenyalava les dotze. Al tornar pel Raval de Molins, va arribar-me la flaire dels tarongers que hi ha darrere l'església. Em va agradar el seu aroma cítric, i fent quatre passes, vaig situar-me a sota d'ells. Amb els ulls tancats, inspirant profundament, sentia com la seva fragància m'anava impregnant. Al cap d'uns segons, vaig percebre una presència al meu costat. Efectivament, una parella de mitjana edat s'estaven allà, mirant-me amb posat divertit. Esborronada per l'ensurt, vaig balbucitar un tímid "Bona nit", mentre els examinava de dalt a baix. Els seus vestits eren estrofolaris, semblaven anar a una festa de disfresses. Sobre unes llargues túniques adornades amb sanefes, portaven mantells de fina tela blanca, que subjectaven a l'espatlla amb una agulla daurada. Els cabells de la dona, estaven recollits amb un monyo alt i enrinxolat. Del seu coll penjava un ornament de pedres de variscita, d'un verd gairebé translúcid. Em van somriure, alhora que feien una lleugera inclinació de cap, a manera de salutació. Jo pensava: "Deuen ser estrangers!. Creuran que sóc ximple, aquí plantada ensumant els tarongers". Vaig veure'ls marxar caminant lentament, agafats de bracet, envoltats pel mateix silenci que els havia precedit.

En arribar a casa, sentí un gran cansament. Aquella nit vaig dormir com un nadó. Al cap de pocs dies, el diari El Bruguers publicava la notícia: "Descobert un hipogeu de l'època romana, a les obres que han començat a la rectoria". Un calfred va pujar-me per l'espinada!.

Penseu què el cap se'm va enterbolir pels els efluvis de flor de tarongina, i vaig perdre l'oremus?. No us ho retrec, per això fins avui no ho he explicat a ningú.

D'ençà d'aquell dia, quan floreixen els tarongers, torno a passejar per allà, repetint com un ritual tots els passos que vaig fer aquella nit. Pot ser que això no porti enlloc, que la màgia d'aleshores no torni a produir-se mai més, però jo segueixo cercant-la, perquè ara sé les quatre paraules que els diria, si tornés a trobar-los: "Noctem tibi placidam precor". "Bona nit".

PIRATES I TRESORS

En Joan acompanyava la mare pel centre de Gavà perquè calia fer algunes compres. Era un dia assolellat de final d' hivern, un dia de març sens escola. La setmana blanca en deien. Les històries i la imaginació brollaven dins del cap del minyó. De sobte, el nen preguntà a la mare: " Alguna vegada ens han atacat pirates a Gavà com els de la pel·lícula d' ahir?"

La mare respongué : " Fa molt de temps, cap el segle XVI i XVII , fins a quinze vegades ens van atacar pirates a les costes que van des del delta del riu Llobregat fins el Garraf, de manera que és molt probable que arribessin a la nostra platja de Gavà."

En Joan imaginava baralles, espases, potes de pal, garfis, abordatges,... encara que això no es correspongués gaire amb la realitat i tornà a preguntar a la seva mare: " Creus que pot haver algun tresor amagat a Gavà?"

La mare pensà ràpidament una resposta mentre observava en el seu entorn i li digué: " No com te'ls imagines, però en podem trobar de molts tipus" i afegí, " Sé d' un enigma que diu així:

EM FAN PARLAR EL SOL CLAR I UN DIT D' OMBRA

"Si ets capaç de trobar-lo, ja estaràs en el començament d' una ruta que en només deu minuts et portarà cap a un tresor molt antic i extraordinari,... de manera que ja podem començar aquesta aventura ."

En Joan acceptà el repte que li havia proposat la mare amb molta motivació. Van passar una estona passejant que, de retruc, els hi va servir per a descobrir el centre de la ciutat. De sobte, en Joan aixecà la vista i va veure i trobar la dita de l' enigma al costat del rellotge de sol que està situat a prop de la cantonada del carrer Sant Pere amb el carrer Sant Nicasi. El nen caminava content i agafat de la mà de la mare en aquella direcció i, una mica més enllà, es va creuar amb una senyora molt especial que estava asseguda en un banc de la Plaça de la Pagesia i que feia, amb molta paciència, farcellets d' espàrrecs. A en Joan li va semblar que la senyora els hi indicava que anaven en la bona direcció, tot i que havia de ser una mica tímida per que no parlava gaire.

En Joan i la seva mare van accelerar una mica el seu pas i , de passada, van passar pel carrer Que No Passa on el minyó podia imaginar que sí passaven moltes coses interessants. Els tresors eren cada cop més a prop. Més enllà van arribar a La Casa Gran (amb tresors en forma d' activitats per a joves) o El Nou Mercat del Centre on , només passar la porta i en parades espectaculars, es podien gaudir i admirar els tresors de Neptú en forma de lluços, escamarlans, sèpies,...

L' enigma els hi havia portat al carrer Salvador Lluç i, uns minuts després, tots dos estaven ja a les portes del museu. El nen estava intrigat i exclamà: "Aquí trobarem el tresor?"

"I tant!" respongué la mare. " Mira Joan! La Venus de Gavà és aquesta figura tan antiga. Fixa -t' hi bé perquè és com la iaia de tots els gavanencs. Veus com sí que és possible retrobar tresors,..."

En Joan i la mare havien gaudit junts d' un matí molt especial.

QUATRE PARAULES

Tot va començar una nit de finals d'abril, quan tornava a casa després d'un assaig i vaig decidir fer marrada passant per darrere de l'església. La lluna plena jugava a fer de mirall amb l'esfera del rellotge del campanar, que tot just assenyalava les dotze. Tot fent camí, anava cantant la darrera peça que havíem assajat aquella vespre, "pel maig florit, pel maig florit, clavells i roses...", no me la podia treure del cap. Al tornar pel Raval de Molins, em vaig topar amb una noia que passejava el seu gos i alló em va fer sentir acompanyada. A pocs metres hi havia uns tarongers florits. Amb quatre passes em vaig situar sota un d'aquells arbres i amb els ulls tancats, vaig inspirar profundament. Sentia com a poc a poc m'anava impregnant del seu aroma àcid i després d'una estona omplint-me d'aquell aire deliciós, el cap se m'anava asserenant. Va ser llavors quan vaig notar que hi havia algú al meu costat. En efecte, una parella de edat mitjana s'estaven allà mirants'ho tot amb posat divertit. Els seus vestits eren estrofolaris, com si anessin a una festa de disfresses: sobre unes llargues túniques adornades amb sanefes, portaven mantells de roba blanca que se subjectaven a l'espatlla amb una agulla daurada. Als dits hi lluïen anells d'or i al coll de la dona un ornament fet amb pedres de variscita. Paralitzada per l'ensurt vaig balbucejar un tímid "Bona nit",

al temps que em queien a terra les partitures que portava a la mà. Ells van somriure alhora que feren una lleugera inclinació de cap, a manera de salutació. Mentre m'ajupia a recollir els papers, pensava: "Deuen ser estrangers, sembla que no m'han entés. Creuran que sóc ximpleta, aquí parada ensumant els arbres a les tantes de la nit!. Ni tant sols tinc l'excusa d'estar passejant el gos!". I des de la meua posició acotxada els vaig veure marxar, a pas lent i agafats del bracet, en direcció al carrer de la Rectoria; envoltats pel mateix silenci que els havia precedit.

En arribar a casa, sentia un gran cansament. Aquella nit vaig dormir com un nadó. Al cap de pocs dies, el diari "El Bruguers" portava una notícia: "Descoberta d'un Hipogeu de l'època romana, a les obres que han començat a la rectoria", un calfred va pujar-me per l'espinada. Pensareu que el cap s'em va enterbolir amb el perfum de la flor de tarongina i que vaig perdre l'oremus, no us ho retrec. És per aixó que fins avui no ho he explicat a ningú, ni al meu marit.

D'ençà d'aquell dia, quan arriba la primavera i floreixen els tarongers, torno a passejar per allà repetint com un ritual, tots els passos que vaig fer aquella nit. Potser que aixó no porti enlloc i que la conjunció astral que va fer possible aquells fets, no es torni a produir mai més. Però jo ho seguiré provant, perquè ara sé les quatre paraules que els diria si tornés a trobar-los: -"Noctem tibi placidam precor!

RECORDS

Cada dia et recordo com la persona lluitadora que amb tenacitat es va forjar la vida sense l'ajuda de ningú. Han passat ja setanta-tres anys i àdhuc record, com si hagués estat ahir els teus grans ulls negres, sense demostrar la por que senties per dins, agafant la mà de la teva mare i la teva germana petita en el refugi quan les bombes sonaven fora i dient-los que no ocorreria gens i que tu les protegiries. Eres un nen de set anys al que la guerra ja havia deixat sense infància.

Aviat vas haver de començar a treballar per ajudar a la teva mare a sobreviure en aquells anys de misèria i de rancors, primer vas treballar en el camp, en aquesta Gavà agrícola de la qual ja ens queda molt poc i després vas començar a treballar en la Roca, a la fàbrica que estava al costat del refugi. Allí vas treballar durant quaranta anys i, com no podia ser d'una altra forma, vas seguir sent aquesta persona lluitadora i amb principis que va encapçalar les manifestacions en els anys setenta-sis i setenta-set per aconseguir les millores per als treballadors. Van ser anys molt durs i tu sempre em deies que no em preocupés, que arribarien temps millors i així va ser.

Record amb molt afecte i tendresa les excursions que fèiem al Calamot amb els nens, com gaudíem tots junts!

Avui puc explicar-te que van a obrir el refugi perquè les noves generacions puguin visitar-ho i puguin conèixer part de la història de la nostra ciutat, i al costat van a erigir un monument en honor de totes les víctimes.

Cada dia, des de fa cinc anys, m'apropo fins a la residència Concòrdia on estàs ingressat i et recordo tot això amb l'esperança que segueixis recordant el que has fet i has estat en la teva vida. És difícil acceptar que una persona pugui perdre tots els seus records i vivències i per això t'ho recordo, amb l'esperança que en el fons sentis alguna cosa. Tots em diuen que no serveix de res però quan et miro als ulls, t'acaricio o agafo la teva mà sé que estic fent el correcte.

RELATOS DE GAVÀ

GAVÀ, verano del 2010

Me rindo al ir y venir por
callejuelas peatonales en
Gavà. Veo recoger las tiendas,
los cartones plegados a un lado de la entrada,
la persiana medio bajada,
el bolso colgado del brazo de
la dependienta y con un impulso
el candado, casi electrónico, cierra, a la luz
del día, la tarde.

Una de bolsos, otra de fulares de seda,
otra de ropa de niños...y paseo los ojos, los pies,
con el placer de mirar y no ser visto,
de estar sin cansancio y dejarse llevar
sin la prisa.

Ahora se van...buscan en la terraza
el asiento, ávidas del refresco y del descanso,
del cambio de ritmo y así, sentadas,
miran a todos los invisibles, esos
que, paseando, se rinden a las callejuelas,
chafarderos de los movimientos cotidianos
que visten los días.

SIN RETORNO

La primera vez que estuvo en La Pineda fue en compañía de su abuelo. Corrían de la mano entre los árboles hasta llegar al mar, el mar azul de Gavà. Ahora ante su inmensidad se sentía pequeño y dejaba de respirar para sentir la necesidad de llenar sus pulmones, de cargar su vida.

Intenté convencerle de que todo pasaría. Le pedí que imaginara un futuro en el que tendría cabida aquello que deseaba. Su futuro podía ser cojonudo. El invierno es precursor de flores y de céfiros, en su vida no podría ser menos.

En sus ojos se adivinaba el miedo, la rabia reprimida, la angustia. Él no podía ver el futuro. Su mente vivía cerrada a otra realidad distinta a la que le acechaba. Sí sabía inventar, contar historias que disfrazaran la cruel realidad que le estaba destrozando.

-No, no pasa nada, me he caído. Estoy bien.

No me lo había contado, pero yo sabía que pensaba en el suicidio. Se imaginaba saltando al vacío, se sentiría libre. Sería un héroe. Lo idealizaba. No había nada más valiente que pudiera hacer. Además con ello se acabarían los temores, los golpes, los insultos. Solo se sentía bien al aire libre, en el campo, corriendo entre los pinos.

Si hubiera leído más, se habría salvado. Si me hubiera escuchado, se habría salvado. Pero el temor...

Saltó, saltó al vacío y conoció un miedo mayor, nunca antes lo había sentido así. Volaba, libre, esperando la muerte.

Desde ese día no logro dormir. Se fue pensando que era valiente. Su vida fue tormento y mentira.

Quitarse la vida es una cobardía, no tiremos la toalla. Se ha de valorar la vida, la vida es un regalo, un don. Él creyó ser un héroe y el monstruo sigue libre, mientras colecciona víctimas, niños como él, compañeros de colegio.

Son la 7:00h. Una luz anaranjada ilumina la Avenida l'Eramprunyà. La brisa zarandea las ramas de las acacias y sus sombra juegan en el suelo, mientras ella se agacha, como cada mañana, para asegurar con una lazada extra los cordones de sus zapatillas. Luego estira; Al girar a la derecha el tronco, con los brazos en la cintura, ve la maniobra del camión de la frutería del final de la calle. Llega con el reparto. El enérgico hombre de manos trabajadas empieza su jornada en la pequeña tienda que resiste estoicamente ante la crisis.

Al girar su cuerpo hacia la izquierda ve la avenida; ancha, fresca, limpia. Ya han pasado los servicios de limpieza y tiene la misma sensación que entrar a una la playa virgen o, al menos, maquinalmente aplanada ap. Se siente especial.

Escoge la música que le acompañará en el comienzo del día. Una pieza fuerte, como ella.

La calle le acompaña. Llega a la plaza Catalunya donde se imagina, mientras escucha música, la risa de los niños mientras juegan. El futuro. Le encanta mirar sus caras de inocencia y paz.

Un poco mas abajo deja atrás el colegio donde estudió SA-FA.

Cada día que pasa recuerda una anécdota, persona o vivencia, y sigue corriendo, deslizándose por la Rambla y pensando en lo mucho que ha cambiado todo aquello.

Los locales abren sus persianas y el pueblo empieza a cobrar vida. Una vida que sigue el ritmo de sus pasos. Termina la rambla, va llegando a la estación. Ve pasar los trenes pero ella tiene que seguir su camino.

Sigue corriendo igual que el pueblo que la vio crecer.

iStrike! Gritó Pedro entusiasmado al derribar los bolos aquella tarde de otoño. Después de ganar dos partidas en el Planet Bowling del Barnasud se acercaron a comer unas hamburguesas al mcDonals de enfrente. Recordaban con el sabor agri-dulce las tardes de sábado de cuando iban a la SAFA. Siempre acababan allí; echando unos bolos, viendo una película en el multisalas de arriba, o en el New Park jugando a las videoconsolas arcade. Les encantaba exprimir al máximo las tardes de sábado ya que entre semana como mucho les daba tiempo de acercarse al TotDolç a gastarse veinte duros en chuches y mientras se las comían hacían un poco de su deporte preferido "el rambling": Rambla abajo, Rambla arriba. El privilegiado que contaba con ciento-cincuenta pesetas más, podía gozar de un cucurucho de patatas fritas del puestecito frente al parque Lluch y si era otoño, de castañas. Si algún día conseguían quedar entre semana, el punto intermedio era la plaza Cataluña. Además al atardecer se quedaban embobados mirando salir el agua iluminada de azul de la fuente. Aunque los sábados de la pandilla de Pedro no empezaban por la tarde... Alguna de esas mañanas quedaban para ir al gimnasio de la Bóbila y echar unas vueltas a la pista corriendo. Los sábados mañaneros optaban por el cine esa tarde o una peli en casa de uno de ellos (el que aportaba la casa se libraba del resto, mientras que los demás alquilaban la película y compraban bebida y palomitas)

Ahora, reencontrarse durante toda una tarde de sábado era un lujo que pocas veces se podían permitir.

SUCEDIÓ EN MAYO

El operario del Ayuntamiento que se dedicaba a quitar pintadas de las paredes de la ciudad se despertaba cada mañana con cierta sensación de malestar, sobre todo cuando, últimamente, la mayoría de los mensajes llevaban razón.

Un día decidió dejar la rasqueta, el cubo con jabón, los trapos... Y coger la brocha.

TE BUSCARE AL AMANECER

Empezaba a amanecer, el murmullo de las enfermeras, en el pasillo, comenzando la ronda antes del cambio de turno resonaban en la habitación.

José tumbado en su cama busca con la mirada la ventana, en la que ve las luces de una ambulancia que se acerca a toda prisa. Sonríe y cierra los ojos.

La enfermera entra diligente, encendiendo todas las luces, hacia el suero de José, después se dirige hacia él diciéndole:

_Buenos díaas ! Te voy a poner el termómetro haber el brazo...

La enfermera destapa a José y busca la axila para poner el termómetro entonces se da cuenta y grita:

_ ¡Dios mío! ¡Te has muerto!

Busca el pulso con rapidez para confirmar lo que ya sabe y sale precipitadamente de la habitación. Las enfermeras de la planta hacen corrillos y comentan la muerte de José

_Debe haber sido hace poco, se le habrá parado el corazón.

_Anoche estaba muy bien, -decía una

_ ¡Veras cuando se entere la Marga!- dice otra

Y es que Margarita o Marga como la llaman sus compañeras desde que José llegó, le han tomado mucho afecto, se ha interesado por su salud hablando con los médicos. Incluso había ido a los servicios sociales del ayuntamiento de Gavá para buscar pistas sobre él, sin resultado, José era solo eso José, Así que Marga se convirtió poco a poco en su familia, en una hija que se preocupaba por su bienestar, incluso piensa llevarlo a su casa si le dan de alta. Todo esto había mejorado sensiblemente la salud de José y todos lo achacaban al cariño de Marga.

Nuevamente hay jaleo en la planta, las enfermeras se llaman unas a otras y comentan el nuevo suceso.

--Ha sido en la rotonda del Barnasud. Un camión ha frenado de golpe, el coche ha querido esquivarlo y se ha llevado por delante su moto. -Explica la jefa de planta.

_Yo estaba en urgencias cuando la entraron .La conocí por su ropa, pero ya estaba muerta. No le ha dado tiempo a llegar. ¡Pobre Marga! Ha muerto al entrar al hospital...esta madrugada, cuando empezaba a amanecer.

UN MAL DESPERTAR

Un estruendo me despertó y de pronto unos hombres aparecieron y me sacaron bruscamente de la cama. Al principio quise oponer resistencia pero las palabras no lograron brotar de mi garganta. Crucé, a hombros de uno de ellos, lo que debía ser el salón. Entonces recordé el caldo que dejé al fuego justo antes de quedarme dormido.

UNA LÁGRIMA

En las noches de invierno, en la última sala del Museo de Gavà se entrevé una silueta femenina, con su cesta de espárragos, sentada a los pies de una Venus.

En susurros, aquella delicada sombra le cuenta que la Biblioteca ya no es aquel edificio antiguo que estaba sobre el Mercado donde los libros dormían el sueño del olvido. Que ahora en el pueblo existen dos, grandes, gratuitas, que están repletas de libros, revistas, música, películas y de gente. Donde el personal es creativo, joven y hacen de los recortes presupuestarios, virtud. Porque una vez más estamos en tiempo de crisis. Y la crisis, al final, es como una ola que deja en la orilla los restos de quien no se atreve a arriesgar.

Otros días le explica que sigue habiendo payeses, ya muy pocos, pero que conservan la ilusión por recuperar cada año la tradición de los espárragos. Y guardan en sus manos el tacto áspero y querido de esta tierra, como lo hicieron sus padres y sus abuelos.

Ella sigue contando como el lugar se repobló con hombres y mujeres venidas de cerca y de lejos, de muy lejos. De cómo se extendió y multiplicó la villa. Y de las fiestas de San Pedro y San Nicasio, de la Falla, de los deportistas que entrenan cada día, de la inagotable cantera de actores y de las historias que escucha de los que pasean y se sientan a su lado.

Así, solo en las noches más negras y más frías, ella busca aquel refugio, esperando una sola palabra de su Venus que nunca le llega. Pasadas las horas, se va sigilosamente, pasa por delante del viejo Ayuntamiento y sigue hasta la zona peatonal. Cuando pasa delante del reloj de sol, lo mira de reojo, todavía inundado de noche. Se sienta, se arregla la trenza, deja la cesta en el suelo, coge algunos espárragos, los coloca en su regazo y espera con confianza un nuevo amanecer. Mientras, a la Venus de Gavà, se le escapa una lágrima de añoranza y un suspiro que empaña su jaula de cristal.

VARISCITA

Alguna cosa va atreure poderosament la meua atenció a l'entrar a les Mines Prehistòriques. Es tractava d'un extraordinari collaret de pedres verdes situat en l'aparador de la botiga de regals. Vaig quedar hipnotitzada mirant tant magnífica peça.

-Vols provar-te'l? –em va preguntar la jove de la recepció assenyalant la joia. Assentí amb el cap, no em sortiren les paraules.

-És molt bonic –comentà, vaig fixar-me en la targeta que portava enganxada a l'armilla, Elena es deia.

-La pedra verda és variscita, és el mineral que s'extreia d'aquestes mines fa 6.000 anys.

Una opressió molt forta va assaltar-me a la boca de l'estómac en el mateix instant en que el collaret va tocar la meua pell i un potent bronzit, com el que poden fer centenars de vespes juntes, s'introduí al meu cap fent-me perdre la raó.

Obrí els ulls una mica atordida. Vaig mirar al meu voltant sense comprendre res, on abans hi havia la botiga s'estenia una esplanada amb grans munts de terra, com si estiguessin cavant pous, i llavors, com un centelleig, vaig saber que eren mines: les Mines. Dirigí la mirada cap al poblat, es tractava d'un grup de senzilles cabanes. Sentí de lluny un so llastimós. Un grup de persones es trobaven congregades entorn d'alguna cosa. Les dones sanglotaven, alguns homes es netejaven les llàgrimes dissimuladament, altres miraven afligits sense saber que fer. Vaig apropar-me al centre del grup, volia veure la causa de tanta angoixa. Ningú no va reparar en mi, no podien veure'm. Es tractava d'una dona, el seu cos sense vida estava col·locat de costat i encongít, com si estigués dormint, semblava que en qualsevol moment fora a despertar. Advertí que portava el collaret verd, el mateix que jo portava, i llavors vaig quedar-me glaçada.

Aquella dona era jo. Era el meu rostre, les meves mans, el meu cos, però... jo no estava morta, o sí? Dos homes de la tribu van traslladar-la a l'interior d'una de les mines. Una dona que portava un cistell amb collarets de coral i petxines, ceràmiques precioses i aliments, anava amb ells. Desaparegueren amb el meu cos en la foscor de la mina, vaig voler seguir-los però vaig rrelliscar i caure al buit. De nou l'agut bronzit de vespes es va ficar al meu cap i, llavors, vaig deixar de caure. Obrí els ulls i allà estava la Elena que em preguntava si estava bé. Vaig mirar el collaret, encara el portava posat.

-Et queda molt bé, com si ho haguessin fet per a tu –va dir la Elena somrient.

-I ho van fer -vaig contestar. –Me'l quedo.